

veda, drobnico, svinje in kuretino pod eno streho. Za vsako bažo živali napravite predelano stajo; zraven hleva pa listnik, drvarnico in kolarnico za vozove in drugo orodje. Pregledajte naj prej hlev pri kakem gospodarju, ki ga je stavil po navedenem načinu. Hodite k gospodu Čolniku na Drvanji, pregledajte njegov hlev ter ga prosite, da vam ga načrta in po njegovem načrtu hlev izdelajte.

Čolnik pa res ima za vsako bažo živali posebno stajo in nad stajo pa napise, kakor „Volovski hlev, Konjski hlev, Orodnic“ itd.

Hlev za goveda biti pa mora proti severozapadni strani obešen in s kamenjem ali ilovico položen. Okna ne smejo nikdar v jasli obrnjene biti, kajti preobilna svetloba škodi živini. Hlev mora imeti več oken in sicer zaradi čistega in zdravega zraka, koji živini nikdar manjkati ne sme. Goveja žival potrebuje hladnega hleva, zato obrnite okna proti severu. Iz hleva napeljite cevi ali zlebe, po katerih se scavnica v gnojišče cedila bo. Okno v konjskem hlevu obrnite proti jugu, kajti konji potrebujejo toplega hleva.

Posebno si zapomniti sledeče:

1. Imejte snažnost v hlevu, kajti snaga pri živini je pol krme (klaje).

2. Skrbite za čisti zrak. Ako se zrak v hlevu spridi, ga sčistite, če se zidovi od tleh do oboka dobro sperejo in tla čisto pometejo ter pri zaprtih oknih in durih s kubinsko soljo in hudičevim oljem prav dobro prekad. Preden se živina v hlev vzame mora se prav debelo pobeliti.

3. Skrbite, da bodo hlevi po leti hladni in temni in sicer zato, da muhe živine ne nadlegujejo, po zimi pa topli.

Brezovec se očetu Čerču lepo zahvali za ta poduk in jaz jima naznanim, da bom prihodnjič s pomočjo blagorodnega gospoda Jožeta Centnerja (rojen Čeh) bivšega borštarskega mojstra razlagal.

1. O sadjereji. 2. O vrtnarstvu. 3. O gozdjih.

Kako pa skrbijo učitelji na drugih župnijah za povzdigo kmetijstva???

Strmski.

Navodi k narodnemu gospodarstvu.

(Dajce.)

IV. Del

36. Do ted razmišljevali smo samo o kovnem denaru, o katerem smo omenili, da ima sam po sebi isto veljavo, ktero zastopa. Pa posebno pri nas v Avstriji že dolgo časa zatega in srebernega denara celo nič ne kroži, nadomestuje ga papirnat, bankovci. Da par papirnih stotakov samo po sebi kot papir nima nobene, nikakor ne tolike vrednosti kakor par volov, vsakdo previdi, a vendar jih za izmeno vzame kakor da bi srebro ali zlato dobil. Še celo ljubši so nam bankovci nego zlato posebno kedar imamo velike vsotine. Že mnogo sitnosti prizadeva štenje v srebru n. p. za 1000 gld. v pojdinih florintih; pa 100 srebernih florintov v žepu nositi bi bilo silno težavno, a 1000 gld. celo nemogoče. Imamo pa bankovec po 10, 100, 1000 gld., nam je z njimi štenje in nošnja brez vse težave. Tako nam je navadno v dobrih razmerah ljubše sprejeti 100 gld. v dobrih bankovcih nego v srebru; kakšne vendar imajo biti te razmere in v kakšne okolnosti se zapletajo, nam ima biti naloga od zdaj naprej razmišljavati. V to svrhu pa imamo naj prej poznavati, vir, iz katerega bankovci izhajajo in po katerem kot zastopnika zlatu in srebru veljavni za krožno sredstvo poslujejo namreč: b a n k e.

Dopisi.

Iz Ljutomera. Tukajšni nemškutarji so po svoji nevednosti zmirom strašno nesrečni, kajti kadar je ktera reč že dokončana, jim se v tej zadevi še le oči odpirajo.

Na priliko, ko je bil ravno v tukajšnjem trgu tabor, niso znali, da sme pri resolucijah tudi proti glasovati. Zato pa ker so bile resolucije soglasno sprejete jim močno žolč kuha, ako ravno so bili skoraj, rekel bi vsi naseči, vendar se javno ne upajo narodu pokazati, kam jihove želje vlečejo.

Zdaj na novo izhajajoči „Laibacher Tagblatt“ tako zapuost med našimi nemškutarji nahaja, da si ga na prsa prtiskajo in pri spanju pod glavo devajo. Med ostalim bodi tudi to povedano, da so naši nemškutarji srečkali o poži-

ranju taboritov. Jeden po srečki izvoljenih je nalogo imel v gori omenjenem listu 5000 in drugi v graškem „Telegrafu“ še 2000 požreti.

To nalogo sta v omenjenih listih tudi izpolnila, pa brez vspeha, čisto nič nista skoz tako veliko požrešnost debelejša postala. Kar pa okinčenja našega trga ob taboru zadene moram omeniti, da je bilo izvrstno, cel trg je bil v slovan-skih barvah, tiste hiše, ki niso zastav imele, so pa nemškutarjev modro-rudeči nosovi, ki so je skoz okna tiščali, kinčali, da je bilo veselje gledati.

Ni davno kar sem bil sam naseč, ko imenovan kranjski listek v tukajšni krēmi „zur Königin von Portugal“ prime neki kmet v roke ter ga malo nemški znajoč pogleda, in vidi same laži proti ljutomerskemu taboru, in potem pri tej priči nevsmiljeno rastrga in pod mizo bacne.

Omeniti Vam tudi moram da so ljubljanski sokolci močno tukajšnjim nemškutarjem dopasti morali, zakaj ta teden tukajšne švilje nič drugega ne delajo, kakor same rdeče srajce, gotovo hočejo tiste zastave, ktere so s taborišča nekam minole v svojo kulturo spraviti; ali bodo barve poskusili, če jih enkrat oblečejo, da bodo črne, rdeče in rumene postale, zakaj dokler se ne prepričajo, ne verjamejo. So kakor tisti, ki so šli v cerkev, ter se v zid upirali misleči, da jo bodo razširili. Z eno besedo tukajšni nemškutarji se mi zdaj zdijo, kakor tisti, ko ima vtonoti; prime se še za vsako slamico, ktera po vodi plava.

Ni davno, da so naši nemškutarji praznovali odhod dveh uradnikov nemškutarjev, pri kateri priliki so se vsi razun jednega, katerega v neki shrambi imajo — znašli — in do pozne noči nazdravljali. Kakor pa je že vam znan pregovor, da je navada železna srajca, večja množina se je z „živio“ drla, kajti „hoch“ ta beseda jim ni tečna, da si ravno je en tukajšni mizarski mojster pri vsaki napitnici opominjal svoje enako miselnike (nemškutarje), da bi morali „hoch“ zakričati, pa vse zastonj, oni si ne dajo svojega prirojenega „živio“ vzeti.

Politični ogled.

Iz štajarskega deželnega zbora.

27. avgusta je bila 3. seja, v kateri se naj prej prečtel protokol prejšnje seje, za tim se je dal g. Lenčeku vsemdnevni odpust. G. Schmidt predloži prošnjo, po kateri bi se naj Marenberški okraj pridal Mariborskemu. Dalje ji došel na dnevni red postavni načrt, po katerim se naj odpravi politično dovoljenje v zakon v Štajarski, ki se brez besedovanja soglasno prime. Naj važnejši del te postave je tale:

„Dovoljenje v zakon od politične gosposke ali srenje prihodnjič ni potrebno za onega, ki se hoče ženiti, če stanuje v srenji vojvodstva štajarskega.“

Vladni predlogi zastran premembe o bčinske postave za Štajarsko; po tem občinska postava za Gradec, Maribor in Celje, se izroči odboru za občinske stvari, ki je bil že v prejšnji seji voljen. Sporočilo zastran Sesslerjeve, Schmidtove in Dominkuševe volitve se preloži na dnevni red prihodnje seje.

Vladni predlog zastran razglašanja več cest v okrajne ceste prvega razreda se izroči posebnemu odboru, ki se je kesneje volil.

Za popredno posvetovanje postav, da se naj premeni deželna volilna postava in zastran poročila dežel. zbora, da se naj pregleda deželna in deželnovolilna postava, se je volil poseben odbor.

Sporočilo dežel. odbora, da se naj napravijo premembe v deželnih in Dobernskih toplicah, se je izročilo posebnemu odboru.

Za posvetovanje o sporočilu zastran vinorejske šole, ki se bode napravila v Mariboru, se je volil odbor iz sledečih gospodov; gg. Brandstetter, Hafner, Feyrer, Kriehuber, Pairhuber, Paner, Plankensteiner, Razlag in Hieber.

V 4. seji 29. avgusta je najprej došel na vrsto predlog dr. Schloffer-ja, da se naj izreče hvala cesarju v posebnem pismu za to, da je potrdil temeljne državne in verske postave. Da se je tak predlog nemškim liberalcem strašno zlo dopal se že samo po sebi razumeva.

G. Herman pa je v imenu slovenskih poslancev rekel, da se oni celo ne zlažejo s tim predlogom.

Tudi baron Buol je v imenu svoje stranke ono isto izrekel in oba poslanca sta predložila naj se gre k dnevnemu